

Vijf lokale netwerken vrijetijdsparticipatie in gesprek over wat werkt

Verbinden, verwonderen, vertellen!

Na drie uur intens luisteren naar vijf coördinatoren van lokale netwerken Vrijetijdsparticipatie ontstaat een levendig beeld van – jawel – een netwerk. Een beeld van knopen, met elkaar verbonden door draadjes. Zoals de verbinding van neuronen in het brein. Of zoals het mycelium, het ondergrondse schimmeln netwerk dat informatie en voedingsstoffen vervoert tussen bomen in een bos. Draadjes en knopen. Waaruit impulsen en resultaten opkomen, zoals een zwam oprijst uit het mycelium. Zo ging ik de lokale netwerken zien: als mensen en organisaties die elkaar in verbinding versterken. Waaruit precies in die verbinding resultaten opkomen, als antwoorden op gaandeweg gedeelde bekommernissen en vragen.

Voor het geval je nooit eerder hoorde van ‘lokale netwerken vrijetijdsparticipatie’: dat zijn samenwerkingsverbanden tussen het lokale bestuur, dus gemeente of stad en OCMW, en vrijetijdspartners, welzijnsorganisaties en armoedeverenigingen. Samen doen ze inspanningen om vrijetijdsbeleving toegankelijker te maken voor mensen in armoede. Een door het lokale bestuur goedgekeurde afsprakennota geeft recht op een financiële aanmoediging door de Vlaamse overheid. In 2021 zijn er zo’n 174 lokale netwerken actief.

Meestal is de coördinatie van zo’n netwerk in handen van een zogenaamde ‘netwerkregisseur’: een medewerker van het lokale bestuur die het netwerk samenbrengt en begeleidt. Met vijf van hen hadden we een gesprek. Een opvallend bedachtzame conversatie overigens, waarin de deelnemers in alle rust hun gedachten ordenden, met zorg elkaar beluisterden en dankbaar van elkaars inzichten en praktijken leerden. Alsof, zo zal het vast zijn, ze de kunst van het *netwerken* met elkaar beoefenden, precies zoals ze dat ook in hun lokale netwerk doen.

In dit artikel vertellen we over wat we ontdekten. Over wat ontstaat wanneer lokale netwerkers uit Mortsel, Sint-Pieters-Leeuw, Dendermonde, Duffel en Oostende reflecteren over hun opdracht. Over het inzicht dat nu opkomt: dat impactvolle netwerken tussen mensen veel gemeen hebben met netwerken die we in de natuur vinden. En dat is niet verwonderlijk. Want net zoals in de natuur, steunen menselijke netwerken in essentie op wederkerige, gelijkwaardige en levengevende relaties.

Alleen in een levendige samenwerking met gelijkwaardige partners kan het vraagstuk van volwaardige deelname van mensen in armoede aan de samenleving benaderd worden. Alleen daar kunnen passende acties als paddenstoelen opschieten uit vruchtbare grond. In wat we hoorden, herkennen we enkele principes: inzichten die de netwerken doen bewegen en vooruitgaan. Daarover gaat dit artikel.

Leestijd: 10 minuten

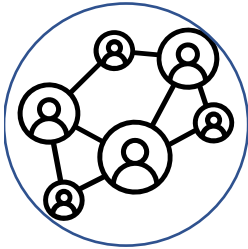
Alles is relatie, relatie is alles

“Paddenstoelen groeien niet door eraan te trekken.”

Laat ons nog even bij het beeld van het ondergrondse schimmeln netwerk, het mycelium, blijven. Wetenschappers begrijpen nu dat die kilometerslange fijnmazig bedrade netwerken in bosgrond niet alleen het ondergrondse deel van paddenstoelen zijn, maar in feite de bedrading waarlangs bomen en andere planten informatie en voedingsstoffen uitwisselen met elkaar. Paddenstoelen groeien niet door eraan te trekken. Enkel uit een goede bodem, waarin de bedrading van het mycelium kan floreren, komen ze vanzelf op. Als alle voorwaarden vervuld zijn. Als de tijd rijp is.

Zo lijkt het ook in netwerken tussen mensen te gaan. Resultaten ontstaan niet vanzelf, omdat we die ergens als plannen neerzetten in projectfiches of beleidsnota's. Resultaten komen – zeker in geval van complexe uitdagingen - op in relaties tussen mensen. Daarin groeien de altijd voorlopige, altijd voortschrijdende antwoorden, acties en projecten, als paddenstoelen uit het schimmelnetwerk.

De draadjes tussen organisaties worden gelegd door mensen die elkaar ontmoeten, naar elkaar luisteren, elkaar proberen te verstaan, hun inzichten delen en samen enthousiast worden om dingen te ondernemen. Elke ontmoeting versterkt het weefsel, van flinterdunne draadjes tot stevig koord.

“Ons jonge netwerk is nog maar één keer fysiek samengekomen. Op voorhand nodigden we een ervaringsdeskundige in armoede uit. De partners konden vragen stellen over het waarom en hoe van vrijetijdsparticipatie. Om beter te verstaan, om te ontdekken wat er al goed ging en waar ze hun werking kunnen aanpassen. Na die ontmoeting zaten we nog even samen en ik zag iemand van de vrijetijdsdienst intens notities maken om alle inzichten te kunnen meenemen. Toen kreeg ik het gevoel: dit komt goed. Er is van meet af aan betrokkenheid en bevoegenheid.”

– Michelle Greitemann, Sint-Pieters-Leeuw.

Niet voor niets getuigen de netwerkers dat de netwerken niet meer zo *swingen* in deze coronatijd. Zonder ontmoeting gaat de ziel krimpen. ‘We willen het vuur weer aan de gang krijgen,’ zeggen ze, ‘en daarvoor is het nodig dat we elkaar in levende lijve zien.’ Ze zien het als de kern van hun opdracht: mensen bijeen brengen, zodat het enthousiasme kan groeien om vrijetijdskansen te scheppen voor mensen in armoede.

“Het thema vrije tijd werkt als een eyeopener. Het maakt iets zichtbaar dat mensen raakt. En dan beginnen anderen de bekommernis mee op te pakken.”

- Bart Bergen, Mortsel

Bruggen bouwen over de grenzen

“Waar randen elkaar raken, gebeuren interessante dingen.”

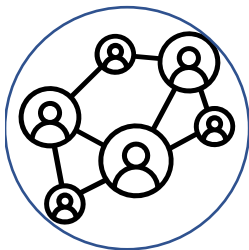
De vijf netwerkcoördinatoren hebben de opdracht alle mogelijke lokale partners bijeen te brengen die kunnen bijdragen aan meer vrijetijdskansen voor mensen in armoede. Denk gerust breed, heel breed. Aan de ene kant zijn er de diensten van het lokale bestuur die hefbomen in huis hebben: cultuurcentrum, sport, jeugd, bibliotheek, sociaal huis. Aan de andere kant is er het speelveld waar burgers initiatief nemen: sport-, hobby-, socioculturele verenigingen, verenigingen waar armen het woord nemen, instellingen en welzijnsorganisaties. Zo gezien spelen de netwerkcoördinatoren op de grens tussen het lokale bestuur en de burgersamenleving. Prof. Filip De Rynck noemt medewerkers in lokale besturen die deze rol opnemen *grenswerkers*. (Lees meer [hier](#))

Is *grenswerker* een term die hen past? Het woord resoneert amper in het gezelschap. Ja, natuurlijk spelen ze op de grenzen van bestuur en samenleving, beamen ze. Maar dan wel op een verbindende

manier. ‘Brugfiguur, dat spreekt me meer aan’, bedenkt Bart Bergen (Mortsel). ‘Want het netwerk hoeft geen grenzen te hebben.’ Het netwerk wil open zijn aan de randen. Open en uitnodigend voor wie erbij wil, voor wie kan bijdragen. En net zo goed open en inspirerend voor wie er deel van uitmaakt. Niet in het minst voor de lokale besturen zelf. Bart: ‘Soms zijn wij als lokaal bestuur wat teveel bezig met een efficiënt bedrijf te willen zijn. Het lokaal netwerk is een van die plekken waar we eraan herinnerd worden dat we er zijn voor de bewoners.’ Dit is wat er gebeurt op de brug: wederkerige invloed, wederzijdse ontplooiing tussen mensen in professionele wereld en mensen die als burgers hun samenleving mee willen vormgeven.

“De meerwaarde van het lokale netwerk is helder. Sociale partners en vrijwilligers van armoedeverenigingen werken super enthousiast mee. Ze staan er altijd.”
- Sarah Braet, Oostende

‘We staan met één voet in elke poel’, zegt Michelle (Sint-Pieters-Leeuw). ‘Hoe dichter we die poelen bij elkaar kunnen brengen, hoe meer we rechtop kunnen staan. Anders komen we in een spreidstand terecht.’ Er middenin staan dus. En toch ook er een beetje buiten, met een helikopterzicht om verbindingen te kunnen leggen, vindt Annelies (Duffel). En regelmatig de *waarom-vraag* toevoegen, vult Sarah (Oostende) aan: waarom doen we wat we doen? Waarom blijven we dit doen? Kristof (Dendermonde): ‘Het is onze taak om over alle muurtjes te kijken. Als we iets willen betekenen voor mensen in armoede, moeten we samenwerken met organisaties die dat al doen. Van hen leert het lokale bestuur hoe we de weg naar meer vrijetijdsparticipatie kunnen inrichten. En onze vrijetijdsorganisaties kunnen inzichten meepakken in hun werking.’ Het gaat om bruggen slaan. Dan is het woord ‘bruggenbouwer’, zoals ook Demos gebruikt, wel gepast. (Lees meer [hier](#))

“Toen de sportclubs gingen meedoen met de UiTPAS, kwam er na verloop van tijd het signaal dat er meer nodig was dan een verlaagde lidmaatschapsbijdrage. Zoals sportkledij bijvoorbeeld. Het bestuur had snel ideeën over hoe dat kon aangepakt worden. Toch kozen we ervoor om die vraag in het netwerk neer te leggen. Dat duurt dan wel een beetje langer, maar de oplossingen zijn nu gedragen door de partners. En er ontstaat meer begrip voor dingen die we zien gebeuren, zoals kinderen in armoede die inschrijven voor meerdere sportkampen. We leren om niet te snel veronderstellingen te maken en conclusies te trekken. Het gaat erom de verschillende werelden bijeen te brengen in plaats van snel-snel een paar toffe ideetjes uit te rollen.”

- Sarah Braet, Oostende.

Bruggen bouwen dus. Daar hoort vooral openheid bij. Kunnen omgaan met verschillen. Iets kunnen horen zonder oordeel. Gelijkaardigheid opzoeken. Linken leggen tussen mensen en organisaties, en in die ruimte projecten opzetten waar mensen hun schouders willen onder zetten. Concrete acties samen doen, zoals de UiTPAS uitrollen: dat geeft het meeste energie, ervaart Kristof. ‘Het is in de diversiteit rond de tafel altijd zoeken naar kansen tot versterking. Altijd die vertaalslag maken: welke fijne ideeën zijn hier en hoe kunnen we daar mensen rond verenigen?’

En kijk, daar zijn de eerste paddenstoelen al.

Ingebedde autonomie

“Vrijheid geeft vleugels, maar elke vogel vertrekt wel vanaf de rand van zijn nest.”

Hoeveel vrije ruimte heeft een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie nodig? En wat wil de brugfiguur, wil hij een vrije vogel zijn? De gesprekspartners reageren genuanceerd: er is autonomie nodig, én inbedding. Er moet – spreekt vanzelf - ruimte zijn voor het netwerk om hun eigen ding te kunnen doen. Netwerkkondersteuners hebben vrijheid nodig om te kunnen meebewegen met wat tot leven komt in het netwerk. Maar er is ook die andere kant: de inbedding in het grotere geheel van het lokale bestuur biedt *power* om te slagen in de missie van een warm en inclusief vrijetijdsbeleid.

Niet één, en zelfs geen tien, bomen maken een bos. Het bos is er bij gratie van diversiteit. Eén en al verbinding van de kleinste bodemorganismen tot de statige eik. Gelijkwaardig en wederkerig.

Om met de eik te beginnen: politieke aandacht voor de lokale vrijetijdsnetwerken is niet overal een vanzelfsprekendheid. Niet zo verwonderlijk. De netwerken bewegen zich op de grens van cultuur, sport, vrijetijd, jeugd, diversiteit en armoedebeleid. Nergens in het centrum van een bevoegdheid. Het is voor politiek verantwoordelijken niet simpel om daar aandacht voor te hebben, merkt Kristof op. Het positieve van die beperkte politieke aandacht is de vrije ruimte die dat met zich meebrengt. ‘Dat zorgde er de voorbije jaren voor dat het netwerk kon groeien volgens wat de leden nodig hebben’, zegt Annelies. Aan de andere heeft het netwerk steun van het lokale beleid wel nodig. Zonder die steun, geen lokale UITPAS, bijvoorbeeld.

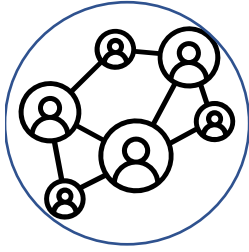
Dat de cultuur- en vrijetijdsdiensten van het lokale bestuur betrokken zijn in het netwerk, is een stevige meerwaarde. Precies omwille van de relaties met ervaringsdeskundigen en verenigingen groeit in die lokale diensten het begrip over armoede en het besef dat er heel wat drempels zijn naar vrijetijd. Het engagement om bij te dragen sijpelt, ontmoeting na ontmoeting, door naar de diensten. En omgekeerd: waar een collega in het lokale bestuur initiatief moet nemen rond een thema als kinderarmoede, kan het lokale netwerk een betekenisvolle bijdrage leveren. Door mee na te denken, ervaringen uit te wisselen en te helpen bij het bereiken van mensen die moeilijk bereikbaar zijn.

Sterkten zien, sterkten verbinden: daar gaat het om. Als lokaal bestuur je administratieve sterkte ook inbrengen. Dat is een blijk van respect voor de vrijwillige inzet van je partners, zegt Annelies.

“Ons netwerk bestaat vooral uit verenigingen. De vrijwilligers zijn altijd op zoek naar methodieken die ze zelf kunnen gebruiken. In het netwerk kunnen ze op die manier een stukje professionaliteit meenemen naar hun werking.”

Annelies Frans, Duffel

En, voegt Bart toe, ingebed in het grotere geheel van het lokale bestuur is het netwerk in staat om linken te leggen met andere projecten in andere diensten. Zo vergroot de reikwijdte van het netwerk: meer doelgroepen, meer initiatief, meer afstemming wordt mogelijk.

“De reikwijdte van het lokale netwerk vrijetijdsparticipatie is niet zo supergroot. Met het trekkingsrecht spring je geen records. Maar je kunt wel zien wat er allemaal in andere beleidsdomeinen aan de gang is en dat linken aan wat er leeft in het netwerk. In Mortsel zien we zo linken met de buurtgerichte werking, waaraan we Rap op Stap kunnen koppelen. Of met de UiTPAS mogelijk maken dat buurtgroepen makkelijk kunnen deelnemen aan activiteiten. Die wederzijdse mogelijkheden en toepassingen willen we blijven opzoeken.”

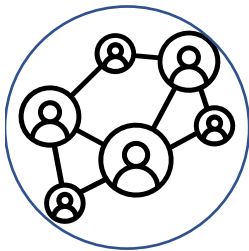
– Bart Bergen, Mortsel.

‘Als ambtenaar die zich in een netwerk beweegt, heb je een kader nodig’, zegt Annelies. Een kader waarin je wordt aangesteld als deskundige, waarbinnen je vertrouwen krijgt en je ding kunt doen. De afsprakennota, zeg maar het meerjarenplan van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, is daarvoor een middel. Die afsprakennota groeit uit relaties. Het schept een kader waarin de volgende gezamenlijke stappen kunnen gezet worden. Kristof: ‘En dat wordt door het beleid goedgekeurd. Dat wordt uitgevoerd. Daarin zit die vrije ruimte wel.’

Aandacht voor opbrengst

“Het netwerk maakt nieuwe verhalen. Verhalen zijn dragers van inspiratie.”

De afsprakennota mag dan wel het richtsnoer zijn, de praktijk komt op in het bijeenbrengen van realiteiten bij de partners. Meestal is die praktijk niet spectaculair. Niet als grote, zichtbare projecten. Daar gaat het ook niet om. Het gaat om de vele kleine veranderingen die – verbonden met elkaar – ertoe leiden dat mensen in armoede wél naar theater durven. Wél hun kind kunnen laten voetballen. Wél de stap naar de bibliotheek zetten. Dat mensen wel durven en kunnen deelnemen, en ervaren dat hun levens rijker, boeiender, vreugdevoller worden.

“Ons netwerk ging op bezoek bij een van de partners. De Loft is een dagactiviteitscentrum voor mensen met een psychosociale kwetsbaarheid. Tijdens dat bezoek ontstond een gesprek over participatief werken en leerden we veel van elkaars praktijk. Dat leren kennen van elkaar is waardevol voor het netwerk. Tijdens zo’n bezoek verstaan we met z’n allen dan dieper wat de partners doen. Corona heeft dat stilgelegd. Ik pik dat zeker weer op.”

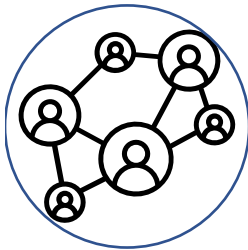
-Kristof De Kock, Dendermonde

In Mortsel en Dendermonde gingen de partners bij elkaar op bezoek. In die ontmoetingen werden nieuwe kansen zichtbaar. In Duffel ontstonden intervisiemomenten waarin partners oplossingen bedachten voor drempelkwesties waarmee gezinnen in armoede te kampen hadden. Er groeiden kleine, praktische oplossingen waardoor bijvoorbeeld een kind wél kon meedoen in een sportclub. De bezieling van partners maakt het verschil. Annelies vertelt over een partner uit de jeugdzorg: een bevlogen dame die er een punt van maakt om verenigingen persoonlijk te bedanken voor elke kleine oplossing die er gevonden wordt. ‘Dat is superbelangrijk voor de bezieling van de verenigingen’, zegt Annelies.

Ervaren dat er samen een verschil wordt gemaakt. En dat het net ontstaat in dat *samen*. Dat tastbare verschil maken, is nodig. Een bedankberichtje aan de Chiro of de academie geeft waarde. Aandacht hebben voor kleine meerwaarden. Kristof: 'Als we die positiviteit opmerken, dan zie je het vooruit gaan.' Kleine resultaten zetten aan tot meer, merkt ook Michelle. Als dankzij de UiTPAS mensen in armoede de weg vinden naar de bib, ontstaat ook bij de bib-medewerkers interesse om meer te doen.

In Oostende had de *werkgroep toeleiding* een ontmoeting met Theater Aan Zee. Er werden ideeën geopperd om het evenement toegankelijker te maken voor mensen in armoede. Sarah: 'Later zie je dan dat TAZ dat oppakte. Dat er tijdens het festival bijvoorbeeld met taaliconen gewerkt wordt. Zelfs jaren na die eerste ontmoeting krijgen we nog een telefoontje van de initiatiefnemers om hun programma voor te stellen aan het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.'

Elke kleine vooruitgang is een opstap naar nieuwe kansen. Een vertakking als het ware, want hoe meer mensen getuige zijn van wat er wél mogelijk is, hoe meer er in beweging komt. Elke kleine opbrengst levert nieuwe inspiratie. En inspiratie is positief besmettelijk.

"Ik herinner het me nog goed. We vroegen de welzijnspartners te benoemen welke drempels mensen in armoede ervaren. En vervolgens lieten we de vrijetijdspartners nadenken over hoe ze aan die drempels tegemoet konden komen. Het was ongelooflijk hoeveel goodwill zichtbaar werd. Natuurlijk wilden ze bijdragen aan een warm onthaal, aan het verzamelen van tweedehands uitrusting en meer. Al was het best confronterend voor onze eigen diensten. We waren te weinig actief geweest rond die drempels. De creativiteit en bereidheid van de verenigingen zette bij het lokaal bestuur een nieuwe dynamiek in gang."

– Annelies Frans, Duffel.

Op de brug tussen de burgersamenleving en het lokale beleid is het zichtbaar maken van resultaten een belangrijke uitdaging voor de netwerkcoördinatoren. Maar hoe doe je dat, in een geprofessionaliseerde omgeving die gericht is op projecten, processen en (grote) resultaten? Annelies: 'Het zijn kleine stappen die we zetten, met een waardevolle impact. De vraag die altijd terugkomt is: hoe maken we dat zichtbaar voor het beleid? We moeten werken met verhalen. En uitzoeken hoe die ook kunnen klinken op beleidsfora die eerder een operationele focus hebben.'

"Het netwerk staat op de schouders van zovele mensen. Van diensten in het lokale bestuur, de lokale dienstencentra, de welzijnspartners. Maar ook de musea zijn altijd bereid om mee te doen met nieuwe projecten. En de gevangenis is een interessante partner. Samen proberen we op te tillen wat er leeft."

– Kristof De Kock, Dendermonde

In Mortsels krijgen getuigen in het stedelijk infoblad het woord. Als zij vertellen waarom ze meedoen met de UiTPAS, pikken anderen dat op. Bart: 'Andere verenigingen zoeken contact, en het netwerk groeit.' In Dendermonde bracht de nieuwe directeur alle diensthoofden samen in een forum. Kristof

kan er de netwerkverhalen delen en daarmee diensten bereiken die niet expliciet rond armoede werken.

En slim gebruik maken van de formele instrumenten, maar dan op een manier dat het netwerk er ook nog door versterkt. Bart: 'Zoals een verantwoordingsnota. Als we de netwerkpartners daar bij betrekken, wordt dat geen klus meer. Dan is dat een kans om het gesprek op gang te brengen in het netwerk en tussen het netwerk en het lokale bestuur.' Tja, zie hier de kunst van het omdenken in de praktijk gebracht.

Vergeet 'best practices', werk aan lerende praktijken

"Elk netwerk is anders. Want elke lokale situatie is anders."

Geen twee bossen zijn identiek aan elkaar. Als je goed kijkt is ook elke paddenstoel anders. Er zijn soorten, jawel, maar binnen de soort is elk levend systeem op zijn unieke manier, in zijn unieke omgeving verschillend. Andere vorm, andere grootte, andere kleurschakeringen. Want andere bodem, andere partners, andere relaties.

Zo ook met de levende netwerken vrijetijdsparticipatie. Michelle: 'Elk lokaal bestuur heeft zijn eigenheid, partners en projecten. Geen twee lokale netwerken zijn hetzelfde.' Sarah vult aan: 'En het mandaat dat je krijgt, de ruimte die je als netwerkcoördinator hebt, is net zo bepalend.'

"Het gesprek met mensen die weten hoe het voelt om in armoede te leven, is het meest waardevol. Zij weten best hoe dingen aanvoelen, overkomen en aangepakt moeten worden.

Ook in tijden van digitale communicatie zullen we moeten blijven zoeken hoe we het gesprek met hen aangaan.

- Michelle Greitemann, Sint-Pieters-Leeuw.

Er wordt vaak uitgepakt met *good practices*. Maar is dat wat de netwerkcoördinatoren nodig hebben? Ze denken dat het vooral *lerende praktijken* zijn die de lokale netwerken vooruit helpen. Momenten als deze, waar vijf netwerktrekkers een namiddag in alle rust naar elkaar luisteren, ideeën oppikken, nieuwe vragen ruimte geven. En impulsen ervaren die ze mee kunnen nemen naar hun eigen praktijk.

Zo ook vandaag. Bart vertrekt met het voornemen om enkele nieuwe partners uit te nodigen. Hij denkt aan de particuliere kunstencentra. Kristof pikt de partnerbezoeken weer op. Michelle wil zo snel mogelijk weer in levende lijve samenkomen met de partners en een frisse start maken. Sarah wil zoeken hoe ze verhalen kan sprokkelen en daarmee resultaten in beeld brengen voor het lokaal bestuur en de partners. En Annelies stapt naar haar managementteam met de vraag: kunnen we hier samen ruimte maken voor inhoudelijke uitwisseling?

Netwerken werken.

Voedingsbodem en bedrading.

Nog meer paddenstoelen zijn onderweg.

In gesprek met

Bart Bergen is Projectcoördinator van het lokale netwerk vrijetijdsparticipatie in Mortsel. Lopende projecten zijn: UiTPAS, (adoptie)bankenplan, sporten en bewegen op het werk, OverKop, woon werk verkeer, verjaardag 100 jaar markt, herdenking 80 jaar bombardement 5 april, publiekswerking vrije tijd, ondersteuning clusterraden, een beetje erfgoed. Zijn passie ligt in mensen overtuigen, in beweging brengen en netwerken. Hij is trots op hoe het netwerk de UiTPAS op de kaart zette in de gemeente Mortsel.

Michelle Greitemann werkt in het lokale bestuur van Sint-Pieters-Leeuw. Ze is er Projectbeheerder Lokaal Sociaal Beleid: project- en beleidswerk rond welzijnsonderwerpen, met een focus op armoede en participatie, preventieve gezondheidsprojecten, kinder- en jongerenwelzijn, ... Michelle houdt van projectmatig werk en mobiliseert daarbij graag mensen om hen te activeren en bewust te maken. Een prestatie die haar recent blij maakte is de lancering van de UiTPAS in Sint-Pieters-Leeuw.

Kristof De Kock is deskundige cultuur in Dendermonde. Hij ondersteunt (sociaal-) culturele verenigingen en lokale kunstenaars, coördineert de UiTPAS, trekt het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, en draagt bij aan de *couleur locale* binnen de grotere culturele evenementen in de stad. Hij geniet van de verhalen die ontstaan uit kruisbestuivingen tussen lokale kunstenaars, verenigingen, volkse folklore en professionele kunstenaars. Als grootste prestatie noemt hij de participatieve Rosse Buurten stoet en het project Kunst Kleur: een tentoonstelling van regionale kunstenaars in een kerk en leegstaande publieke gebouwen.

Annelies Frans werkt in Duffel, als deskundige jeugd en afdelingshoofd vrij tijd. Ze werkt het beleid uit rond jeugd, jeugdwerkondersteuning, vakantie-aanbod, jongerenwelzijn. Ze coördineert de werking van de vrijetijdsdiensten cultuur, sport, bib, academie, zwembad, sporthal en evenementenloket. Samen met collega's de grote lijnen uitdenken van een nieuw project vindt ze heerlijk. Dat ze samen met collega's het jongerenwelzijn op de Duffelse beleidsagenda kon zetten, stemt haar dankbaar.

Sarah Braet is beleidscoördinator UiTPAS binnen de cel Coördinatie Vrije Tijd (Jeugd, Sport, Cultuur, Bib en BKO). Ze staat in voor de coördinatie van UiTPAS Oostende en stimuleert gelijke kansen in het vrijetijdsaanbod. Daarnaast geeft ze een geïntegreerd beleid vorm binnen de directie Vrije Tijd. Ze geniet van het leggen van verbindingen tussen sociale partners en vrijetijdspartners. Ze is trots op de ontwikkeling van de UiTPAS in Oostende, en de positie die de pas intussen verwierf in het armoedebeleid.

Gespreksbegeleiding

Bart Ketelslegers is stafmedewerker lokale netwerken bij Demos. Hij ondersteunt lokale netwerken vrijetijdsparticipatie met info, advies, coaching, vorming en intervisie rond praktijkontwikkeling en goede praktijken. Hij houdt van het aanbieden van coaching en vorming, vindt het fijn om te mogen inspireren en om zelf geïnspireerd te worden door sterke gesprekken met partners.

Ben Verstreyden is collega van Bart, stafmedewerker lokale netwerken vrijetijdsparticipatie. Hij is ondersteuner van lokale besturen rond vrijetijdsparticipatie via coaching, vorming en het verzamelen en delen van praktijken. Ben houdt ervan mensen te ontmoeten en hen te 'zien'. Hij geniet ervan als hij een mens of groep goed kan 'lezen' en er iets aan terug te geven wat hen energie of perspectief geeft.

Schrijver

Griet Bouwen is Appreciative Inquiry facilitator en Storyweaver. 'Storyweaving' is een praktijk om verhalen van mensen naar boven te halen en samen te weven. Om mensen te verbinden, te leren van elkaars levenservaring en te groeien naar een gewenste toekomst. In 2021 dompelde Griet zich onder in de wereld van ecopsychologie en ecofilosofie. Als Storyweaver en econarratief facilitator brengt ze inzichten en praktijken die relaties sterker maken in onze tijd die bol staat van complexe uitdagingen: tussen mensen onderling en tussen mensen en de wereld van de ideeën, dingen en natuur.